

Obbink: van 'bouman' tot professor

Van die Obbinks komt niks terecht, zeiden de boeren. Die zitten altijd maar in de boeken. Johan en Herman Obbink lagen tijdens het koeien honden in het gras te lezen; de koeien reddden zich wel. De Obbinks waren hun tijd vooruit. De familie bracht snijhoofden voort op theologisch-zakelijk/financieel, technisch, onderwijskundig en geneeskundig gebied en is vanuit Halle uitgezworven over de wereld.

Henk Obbink op de boerderij 'Nieuw-Slaa' in de Aaltense Heurne, boer, ex-raadslid en statenlid, kreeg in 1975 een ongeluk, waardoor hij zijn werk tijdelijk moest neerleggen en tijd kreeg voor stamboomonderzoek. Zijn neef Wim Obbink, horlogemaker in Aalten, was hiermee ook bezig. Samen organiseerden ze een grote familie-reunie in augustus 1977 met liefst 267 deelnemers uit de Achterhoek, uit de rest van Nederland, Duitsland, Frankrijk en Amerika. Oude deelnemer was de toen 86-jarige ex-bankdirecteur Wolter Obbink (geboren 1891, overleden op 95-jarige leeftijd). Bij de toen nieuwe Aladnahal werd een 'Obbink-eik' geplant en aangeboden aan de gemeente Aalten. Bij de reunie hing in de zaal een stamboom van liefst zestien meter lengte, geschreven door Nel Obbink-Westhoeve, echtgenote van Wim Obbink.

Stamhuis

Een boerderij 'Obbinkinch' onder 'Zeelam' (Zelhem) wordt al in 1382 vermeld; het staat vrijwel zeker in Halle, alius Halle-Kenner Andries Geurkink. De familie lijn begint rond 1625 als stamvader Willem Obbink wordt geboren. Zekerheid dat de familie op het Halse stamhuis woont krijgen we met

FENTIE

jong veel deren?

basisonderwijs kun je er op je in de klas hebben. Meld je linge Hogeschool in Doetin een kijkdag of open avond: 23406

*if*elingel

Rubriek over boerderij- en familienamen door Henk Hartman. Voor aanvullingen en suggesties: 05437-72603

'bouman' Derk op Obbink. Hij trouwde na 1727 met de weduwe Aeltjen Obbink. Een huisnaam die tevens familienaam was kon destijds zowel via mannelijke als vrouwelijke lijn overgaan naar een volgende generatie.

In 1777 komen we Hindrik Obbink tegen. Hij was diaken van de Nederduitsergereformeerde kerk in Zelhem, markerichter en één van de 'goede mannen' van Zelhem (vertrouwenmannen van de drosst). Hij voerde als zodanig een eigen wapen waarin drie elkblinden en twee honden voorkomden. Het werd het familiewapen. De honden wijzen wellicht op oude jachtrechten.

Het stamhuis 'Obbink' staat nog altijd tussen Zelhem en Halle, (Halseweg 43b) nu bewoond door de familie Klein Wassink. Het Zelhemske zwembad heet Obbinkmark, er tegenover ligt de Obbinkseide, maar de relatie met het stamhuis is niet duidelijk. Overigens komt de naam meer voor: ook bij Delden onder Vorden wordt in 1472 een hoeve Obbekink of UbbeKynch vermeld. In de zeventiende eeuw werd een Noordachterhoeke Obbink verbannen uit Celre wegens diefstal van bijenkorven en kippen. De naam voornaam Obbo of Obbe, waarvan Obbink lijkt te zijn afgeleid, houdt verband met Duits 'üppig'; weelderig, welig.

In of rond 1819 trouwt Gart Obbink (1799-1856), nazaat van de genoemde Hindrik uit Zelhem,

* De afgebrande oude boerderij Obbink op de grens van Zelhem en Halle, het stamhuis van de Obbinks. (foto Gerard Veldhuis)

met Dora Lievers van 'Lefersboer' op de Haart (1800-1869); hier staat nog een Lieversdijk.

Vermoedelijk hebben de twee kennis met elkaar gemaakt op de paardenmarkt in Hengelo; Lieversboer kocht een veulen van de gebroeders Obbinks en Gart kwam later op de Haart kijken hoe dit dier het deed, maar ook om Dora nog eens te zien... Hun tweede zoon was Hendrik Willem (geboren 1825), die trouwde met Elisabeth Doornink (geboren 1829) op de Rikkert. Dit echtpaar kreeg op de Rikkert een tweeling: Johan en Herman. En ook Johan (de opa van Henk) werd in 1894 weer vader van een tweeling: Hendrik Willem, de vader van genealoog Henk, en Hermanus Lambertus, vader van genealoog Wim. De tweeling werd geboren op 'Groot Heinen' aan de Akkermateweg in Aalten. Op 9 februari dit jaar ging Henk naar dat huis toe om de geboorte van zijn vader honderd jaar geleden te herdenken. De boerderij met put bleek nauwelijks veranderd.

Rond 1868 trok Derk Jan Engelbarts Obbink, geboren aan de Lie-

versdijk op de Haart, naar Amerika. Hij was een neef van de genoemde tweeling Johan en Herman en getrouwd met Berendiena Fredricka Nusselder. Derk Jan Engelbarts werd destamvader van de Amerikaanse Obbinks, van wie Bruce uit Fresno Californië de 'genealogie connection' is. (De jongste broer van Derk Jan Engelbarts, Gerrit, geboren 1862, werd wees als vijfjarige en werd door zijn oom Hendrik Willem in het gezin op de Rikkert in Heurne nr. 41 opgenomen).

Zeer opmerkelijk is het ontstaan van een katholieke Brabantse tak, die zich Obbing noemt. Begin vorige eeuw trouwde een telg met een katholieke meisje van Lukassen uit Wehl en stapte over naar de Roomse religie. Omdat die stap nogal wat losmaakte, verhuisde het paar helemaal naar Noord-Brabant om een geheel eigen leven te gaan leiden. Deze familie-tak kwam met naar de reünie. Verschil moet er zijn.

Henk's grootvader Johan Obbink leek als twee druppels water op zijn tweelingbroer, professor-doctor Herman Theodorus uit

Utrecht. De twee zoons van Johan, Herman Lambertus en Hendrik Willem, vormden geen eenzijdige tweeling. Het handschrift van alle vier is niet van elkaar te onderscheiden, wat de conclusie wetigt dat handschrift erfelijk is. Een landelijk unicum is voorts dat grootvader, zoon en kleinzoon alle drie doctor in de godgeleerdheid waren en alle drie in Utrecht studeerden. In de hal in Utrecht hangt het portret Herman sr.

Deze prof dr Herman Theodoor Obbink (1869-1947), hoogleraar in de godgeleerdheid aan de Universiteit van Utrecht, was ook hotpredikant. Als zodanig trouwde hij prinses Juliana en prins Bernhard. Hij vertaalde het Oude Testament, maakte een reis van een halfjaar naar Egypte en Palestina en schreef daarover een reisverslag. Hij doceerde onder andere hebreuws en schreef het profschrift 'De heilige oorlog volgens den Koran'. In 1913 werd hij hoogleraar in Utrecht.

Tweelingbroer Johan (1869-1957, de opa van Henk en Wim) was een echte autoriteit. Boer, wethou-

der, bankkassier en directeur van de 'Brandkaste'. Henk herinnerd zich hoe zijn opa als statenlid telkens met de trein eerste klas bleef de fig naar Arnhem reisde. Opa Johan kocht met zoon Hendrik Willem in 1919 de boerderij Nieuw-Slaa, leerde handelskennis op een Duitse avondschool, was jarenlang hoofdredacteur van Algemeen Landbouwblad, het landelijk orgaan van het verenigingsleven op landbouwterrein. Hij kocht in 1917 een auto bij garage 'Westerdiep in Winterswijk, de vierde in de gemeente Aalten.

Andere broers en zusters van de tweeling Johan en Herman waren: Kobus Obbink op de Brasse, Gerrit in op 'Nw. Rensink in Lintelo, (ome Gert van Ter Hors'), Willem op Kleine Oermel in Dinxperlo, (nu Brethouwer), kleermaker, en Gezina, getrouwd met Doornink aan de Driehonderd-meterweg op de Haart. Praten en schrijven zit in de familie. Henk's vader Hendrik Willem (Jzn) hield voordrachten en bracht rond 1930 het boekje 'Leedjes uit den Achterhoek' uit.